

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Dopad školní inkluze na studenty a pedagogy českých středních škol

Jméno a příjmení studenta: Jiří Eret

Jiří Eret zvolil za téma své bakalářské práce kontroverzní, ale aktuální problematiku inkluze. V první části věnuje své úsilí teoretickému zmapování inkluze. Za problematické považují výběr pramenů, které jsou na straně stoupců a jejich pohledy nejsou vyváženy kritickými odbornými názory. Dokonce bych byl kritičtější k těmto odborníkům než k autoru bakalářské, který se pokoušel kriticky s těmito podklady vyrovnat. Především se jedná o Mgr. Moniku Tannenbergerovou, Ph.D, u ní již nejde pouze o názory, ale její formulace jsou především manifestací nízké odbornosti. Otřesná je tabulka přístupů inkluzivní a tradiční pedagogiky. Dle Tannenbergerové teprve inkluzivní pedagogika dospěla k pojetí: „Člověk jako jednota. Každý člověk je jednotou biologických, psychických a sociálních faktorů“. Zatímco tradiční pedagogika dělí lidi na vadné a zdravé. Obraz člověka jako jednoty psychického, sociálního a biologického vnímám jako samozřejmost u společenských věd od šedesátých let. Zajímalo by mne, kde na tuto myšlenku autorka přišla, protože jak znám pedagogy z Brna, kde studovala, tak mají dobrou odbornou úroveň. Dalším příkladem je v podstatě její koan: „Cílem inkluze je začlenit všechny studenty do hlavního proudu vzdělávání, zajistit optimální podmínky pro jejich sociální a kognitivní rozvoj a podpořit vzdělávací úspěšnost každého jednotlivého studenta.“ Třída s mentálně retardovanými a s autisty nemůže být optimální pro žáka, který má zájem o vzdělávací proces a chce se připravit na další studium. Ovšem otázka je, co si Tannenbergerové představuje pod pojmem optimum. Další sporný výrok J.Eret přináší od PhDr. Václav Mertina, který předpokládá, že se omezí hromadný přístup ke studentům a bude se ke každému studentovi přistupovat individuálně v duchu inkluze. Pokud nejsou kapacity k individuálnímu přístupu bez inkluze těžko budou kapacity s inkluzí. Co je však reálné, že vysoce kvalifikovaní odborníci se speciálním vysokoškolským vzděláním jsou v péči o inkludované nahrazováni nekvalifikovanými asistenty bez vysokoškolského vzdělání, maximálně s kurzem.

Další intelektuální klenot přináší Mgr. Jan Klusáček tvrzením, že diagnózování je velký, ale řešitelný problém. Diagnóza je poznání a výchozí bod kvalifikované práce. Snad Mgr. Klusáček nezamíří do zdravotnictví se snahou o pokrok v podobě zákazu diagnóz.

Mám výhrady jak J.Eret pracuje s pojmem konspirace, který je v mediální propagandě hojně využíván. Co chce použitím konspirace říci, je to pravda či není. Faktem je, že bývalá ministryně Valachová pochází z neziskovek stejně jako spolupracovníci.

Autor dále cituje Tomáše Fořteka, který doporučuje: „že nejsou na místě žádné razantní změny. Jednak by šlo Ministerstvo školství proti názorům odborníků i veřejnosti“. Toto tvrzení je přinejmenším problematické, protože výhrady opakovaně zdůrazňuje Asociace speciálních pedagogů a z osobností bych jmenoval doc.Ivo Švarcovou, CSc., která se problematikou celoživotně zabývá a je uznávaným autorem odborných monografií na rozdíl od aktivistů z neziskovek.

Vedle výběru literatury pouze s přístupem přitakajícím inkluzi vidím kriticky výběr literatury z hlediska její odborné úrovně. Skutečnou odbornici, kterou jsem doporučoval J.Eret pominul.

Za nekorektní považuji vyjádření vůči prezidentovi Miloši Zemanovi. „Výroky prezidenta Miloše Zemana nebudu příliš rozebírat. Zajímavé je, že si na jedné straně připsal více nepravdivých vyjádření než všichni ostatní politici dohromady“. Pokud chtěl J.Eret zaujmout hodnotící soud, měla mu předcházet informace o výročí M.Zemana, následná analýza a teprve potom bylo na místě hodnocení.

J.Eret připravil a realizoval poměrně rozsáhlý výzkum. Škoda, že nebyla věnována větší pozornost projektové přípravě. Hypotézy jsou připraveny špatně a proto jejich funkce může být víceméně formální. Také řada otázek je chybně konstruována. Domnívám se, že příčinou je především časová tíseň při zpracování práce i výzkumu.

Vzhledem k tomu, kolik práce bylo do výzkumu vloženo je škoda, že práce na instrumentu nebyla preciznější a tím byly výsledky do určité míry znehodnoceny.

Nicméně při práci na bakalářské práci autor prokázal velké zaujetí pro věc, angažovanost, organizační kompetence při přípravě výzkumu a schopnost výzkumné práce jak s učiteli, tak se studenty.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení 2.

V Praze, dne 2.9.2017

doc. PhDr. Petr Sak, CSc.